

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. Előfizetési pénzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

XXVIII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

17. szám.

Védekezés a hastífusz ellen.

Irta: Mozihádszky Kálmán dr.

A hastífusz vagy bélhagymáz, amely jelenleg Szombathelyen a szokottnál sűrűbben észlelhető, egyike azon fertőző és ragályos betegségeknek, amely az egész ország területén állandóan előfordul s az év majdnem minden szakában, de leginkább az őszi és téli hónapokban nagyobb számban szokott fellépni és gyakran járványszerűleg uralkodik ott, ahol a ragály keletkezésére és elterjedésére kedvező előfeltételek, mint: a rossz ivóvíz, szennyes, fertőzött talaj, zsufolt nedves lakások, hiányos táplálkozás és tisztátalanság stb. megvannak.

A hasihagymáz betegséget, az emberi szervezetbe jutott apró organizmus a tífusz-bacillus okozza; tehát fertőzés útján terjed.

A fertőzésnek főhelye a hagymázos beteg bélcsatornája s a fertőzés az ürülékek által történik. Ezek a fertőző ürülékek részint a betegnek ruháira, testére, az őt körülvevő tárgyakra, a szoba padlózatára, falára és butorzatára tapadnak, részint az árujegyzékekbe és a talaj felszínére s ezekből az esővíz beszivargása útján a kutakba, folyóvizekbe s különböző utakon a tejbe és más tápszerekbe jutnak.

Könnyen átjárható s likacsos talajban a talajvizbe és onnét a kutakba jutnak, amidőn nehéz meg tudni, honnét származott a kutvizének fertőzősége.

Ha a tífusz bacillustól fertőzött talaj kiszárad és porzik, ezen homok belégzése szintén fertőzést okozhat.

A fertőzésre kiváltképpen alkalmas a víz, azért a leggyakoribb oka a hasihagymáz járványoknak a fertőzött ivóvíz, amelynek italul, fürdéshez, mosdásához és más célokra való használata folytán a benne foglalt ragályozó anyag az emberek szájába, onnan a gyomrába juthat s tífusz megbetegedést okoz. Hasonló módon történhetik a fertőzés a tápszerek és kiváltképpen a tej által, amelynek fertőzősége már számos esetben tömeges megbetegüléseket és járványokat okozott. De fertőzésre vezethet a fertőző anyaggal beszennyezett ruhákról, padlóról, butorokról származó por belégzése is.

A tífusz betegséget bármely korban megkaphatja az ember, de mégis leggyakrabban fordul elő a 15—30 év közötti időkben. Ritkábban észlelhető a gyermekekénél és öregeknél. A férfiak általában gyakrabban kaphják meg mint a nők. — Aki egyszer kiállotta a tífuszt, az egy újabb fertőzés ellen többnyire védve van.

A betegség iránti hajlamot lokozza mindaz, ami a szervezetet gyengíti s annak ellenállási képességét csökkenti. Azért hamarabb megkaphatják a betegséget azok, akik rendetlen életmódot folytatnak, merékletlenek evésben, ivásban s akik egészségtelen, nedves és szennyesen tartott udvaru és belsejü házakban laknak.

A tisztátalanság és szenny tehát a hagymáz-

nak nem előidéző okát, hanem csak az iránta való fogékonyságot képezi.

A tífusz ragály által fertőzött egyénen a betegség jelenségei azonnal nem észlelhetők, hanem csak 2—3 hét elmúltával, amidőn a fertőzött egyének levertségről, hágyadtságról, fejfájásról, szédülésről, s a test különböző részein jelentkező fájdalmakról panaszkodnak. Kedvetlenek, étvágytalanok, nyelvük bevont s ha ezen állapotban orvosi megfigyelés alá kerülnek, a mérsékelt fokú lázas hőemelkedés már ilyenkor kimutatható.

A legtöbb esetben a láz rázó hideggel kezdődik s ettől kezdve gyorsan emelkedik s tulajdonképpen a rázóhideg fellépte képezi a későbbi szabályos hőemelkedésnek kezdeti stádiumát, amely emelkedés egy fertőző betegségnél sem oly jellegzetes mint a tífusznál s amely szabványos emelkedés diagnosztikus értékkel is bír. — A láz ugyanis a betegség első hetében fokozatosan emelkedik, még pedig úgy, hogy minden esteli hőmérsék magasabb az előtte való nap esti hőmérsékénél s minden reggeli hőmérsék az előtte való reggeli hőmérsékénél. Ezen fokozatos hőemelkedés a betegség első hetében tart, a második héten a láz állandóan egy magasságon marad s csak a betegség harmadik hetében kezd a láz fokozatosan alászállani. A lázas időszak alatt különösen a súlyosabb betegek nagy hőség érzetéről panaszkodnak, arcuk kipirult, a bőr forró, száraz, nyelvük kezdetben ragadós, vastag, sárgás-barna lepedékkel fedett, később száraz piros, az ajkak szintén szárazak, cserepesek és repedezettek.

A betegek nagyfokú levertségről, fejfájásról, szédülésekről panaszkodnak. Álmatlanok, izgatottak. Gyakran bő orrvérzések lépnek fel. Súlyosabb esetekben a betegek kábultságba esnek, érzéketlenül fekszenek, érthetetlen szavakat mormognak, kezüket élénken dobálják, ide-oda nyulkálnak. Sokszor a tévelygés és nyugtalanság nagyobbfokú izgatottsággá fajul, a midőn gyakran megtörténik, hogy ágyukból hirtelen kiugorhatnak, azért az ilyen súlyos betegek állandó felügyelet nélkül nem hagyhatók.

A betegség többi jellegesebb tünetei közül felemlíthetők még, hogy az első hét végén a bőrön, — leginkább a mellkason és hasfalán, — halványvörös foltok (ros-cola typhora) jelentkeznek. A has érzékeny, puffadt, az érzékenység különösen a vakbél tájon fokozódott, ahol nyomásra szörtyögés áll be.

A betegség kezdetén rendszeren székrekedés van jele, a későbbi szakban azonban beállanak a jellegzetes híg, harsóiesveshez hasonló székürülések. S minthogy a belekben fekélyképződések vannak, amelyek a bélfalzatában lévő véredényeket elroncsolhatják, gyakran vezedelmes vérzések keletkeznek, sőt az a veszély is bekövetkezik, hogy a bél átfuródik, amely a betegre végzetes következményű.

Jellegzetes tünetét képezi még a tífusz betegségnél a lépdaganat és a majdnem mindig jelenlevő hörghurut. Súlyosabb esetekben különböző

szövődmények léphetnek fel, amelyek a beteg életét veszélyeztetik.

A betegség tartama enyhébb eseteknél 3—4 hét, súlyosabbaknál a betegség 6—8 hétig is eltarthat. Minél súlyosabb volt a láz, az üdülés annál hosszadalmasabb, úgy, hogy néha 2—3 hónap is elmúlik, míg a beteg előbbeni egészségét teljesen visszanyeri.

A hasihagymáz elég súlyos betegség, mely azonban legtöbbnyire gyógyulással végződik. Súlyossága a korról arányosan növekszik. A halálozási százalékra befolyással van a járványoknak enyhébb, vagy súlyosabb jellege. Rossz indulatú járványoknak a halálozási százalék 15—20-ra tehető. Erős izomzatú és idegrendszerű, nem kövér egyének, könnyebben áteshetnek a betegségen, mint a rosszul tápláltak, gyengék és vérszegények.

Kedvezőtlen a jóslat az elhízott, kövér egyéneknek.

Ami a tífuszbetegség gyógykezelését illeti, e tekintetben az orvos reudelkezései lesznek első sorban irányadók, amelyhez kiváltképpen a tífusz betegségnél kell szigorúan alkalmazkodni. Általánosságban megjegyzendő, hogy a hagymázbeteg lehetőleg tágas, világos, könnyen szellőztethető szobába helyezendő el, ahol a betegek minden zajtól távol nyugalomban tarthatók. A szoba hőmérséke 15—17 C. fok legyen. S minthogy a tífusz betegségnél a gyógykezelés főleg a beteg erőbeli állapotának leuntartására és a hosszantartó lázak csökkentésére irányul, azért kiváló gondot kell fordítani a betegek táplálására és a hőcsökkentő eljárások alkalmazására. A táplálásra nézve megjegyzendő, hogy a betegek a bél bántalmazottsága miatt csakis tolyékony tápszereket kaphatnak. Legelőszérűbb tápszer a forralt tej, melynek napi adagja 2 liternyi is lehet. A tejen kívül még adható híg húsleves, vagy rizsből főzött és átázított leves tojással. Italul legalkalmasabb a friss jó víz, könnyebb ásványvizek: Petánczi, Agnes, Salvator, Sós-kuti, Paula és Mariska forrás, citromos víz, vagy kevés borral kevert víz.

A láz csökkentésére a belsőleg nyújtott gyógyszereken kívül leginkább a vizgyógyászati vétérik alkalmazásba, amely borogatások, lemosások, begöngyölések és fürdők alakjában a leghatályosabb és a legcélravezetőbb eljárásokat képezik.

Ami a betegség elleni védekezést illeti, tekintettel arra, hogy a fertőzés a beteg ürüléke által történik, amely a beteg környezetében levő tárgyakra, butorokra s különböző eszközökre rátapad s így a ragályanyag átvitele könnyen megtörténhetik, a betegek az egészségesektől elkülönítendők. A betegekkel lehetőleg csak az ápoló személyzet érintkezze, a látogatók távol tartandók, az el nem különíthető betegek pedig kórházba szállítandók.

A ragályosítás ellen való védekezésnek egyik leghatályosabb eszköze a tífusz betegek ürülékeinek fertőtlenítése képezi.

A beteg ürüléke és vizelete negyedrészig tiz százalékos rézgalic oldattal vagy mesztajjal meg-

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhhögés, skrofulozis, influenza

ellen számlálat tanár és orvos által saponta ajánlva. Minthogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájce)

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

töltött edényben fogandó fel s ezek egy órai állás után, a midőn már a fertőző csírák megsemmisültek, öntendő az árnyékszékbe. A fertőtlenítésre használt mésztörz akként készítendő, hogy 1 kgr. égetett mészre 1 liter vizet öntünk s mikor a mész a vizet már magába szívta és szétesett, még további 3 liter vizet öntünk hozzá folytonos keverés közben, míg a keverék tej-zerű folyadékká lesz.

Használható még fertőtlenítésre ötszázalékos karbolsav oldat (50 gramm karbolsav 1 liter vízre) és kétszázalékos lytol oldat (20 gr. lytol 1 liter vízre).

Szigorúan fertőtlenítendő a beteg szennyezett ágyneműi és fehérneműi, amelyeket használat után két százalékos karbol-oldatba kell 24 óráig áztatni s aztán forró lugban kimosatni.

A beteg szobája felgyógyulás, kórházba szállítás vagy elhalálozás után szintén alaposan fertőtlenítendő, padlózata szappanos lugos vízzel feltörölendő, a burtok két százalékos karbol- vagy lytol-oldatba mártott és kicsafart ruhával letörölendő, a falak kimeszelendők vagy újra festendők.

A betegnek pedig felgyógyulás után, csak a meleg szappanos fürdő vétele s kellőleg deszficiált ruha felvétele után szabad egészséges egyénnel érintkezni.

Kiváló figyelem fordítandó az élelmiszerek és italok tisztaságára. Különösen a tifuszjárványok alkalmával. Ilyenkor ajánlatos az ivóvizet felforraltatni, kivált ha felmerült a gyanu, hogy a víz fertőzve van. Tehát olyan esetekben, midőn a víz közkutakból, vagy gyanus vízvezetékéből származik.

A felforralt víz, nem zsiros edényben történjék, nehogy a víz rossz ízűvé váljék. A felforralt víz által a víz nem veszít egészséges voltából, sőt megtisztul; szokatlan ízét pedig kevés citromlével vagy kevés bor hozzáadásával lehet javítani.

S minthogy a tifuszragály vívői a szennyezett tárgyak is lehetnek, amelyekről a csírák kezünkre tapadhatnak, azért ajánlatos minden étkezés előtt a kezeknek megmosása.

Ezen itt felsorolt fontosabb védekezési eljárások mellett még szükséges, hogy a hatóságok is a legnagyobb eréllyel és szigorúsággal teljesítsék feladataikat s megtegyék mindezen óvintézkedéseket, amelyek az általános köztisztaság javítására s a talajfertőzés meggátolására feltétlenül szükségesek s hogy a fertőtlenítési műveletek is a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel végrehajtsanak.

De a hatóságok is csak akkor lesznek képesek megfelelni a rájuk háruló kötelességeknek, ha a nagyközönség őket a járvány elfojtására irányuló működésükben buzgón és odaadással támogatja s az elrendelt óvintézkedéseket pontosan teljesíti s ha a fertőző betegek hozzátartozói teljesen izolálják magukat embertársaiktól, legalább annyira, hogy oly nyilvános helyekre, kávéházba, színházakba, villamoson stb. ne járjanak, ahol a fertőző csíráit másokra átterjeszhetik.

A hatóságoknak és a nagyközönségnek ezen lelkiismeretes és buzgó együttműködése kezezi mindenkor a leghatásosabb és legeredményesebb eszközökkel a járványok elfojtásának.

Városi ügyek.

Hirdetmény.

Felkérem a város közönségét, hogy most a tavasz küszöbén a sőtáhelyeket, padokat, fákat és egyéb városi tulajdont oltalomba venni sziveskedjék. Különösen tartózkodjék a nyilvános közhelyeket bepiszkítant lerakódó helyeknél felhasználni. Kőszeg, 1908. április 15-én.

August János,
polgármester h.

1848/1908

Hirdetmény.

Közszé teszem, hogy a hasifusz vagy bálhagymáz, mely jelenleg Szombathelyen járványszerűen fellépett, egyike azon fertőző s ragályos betegségeknek, mely leginkább az őszi s téli hónapokban nagyobb számban szokott fellépni a gyakran járványszerűleg uralkodik ott, a hol a ragály következtében és eltérő okokból előfektetlek, mint a rossz ivóvíz, szennyes, fertőzött talaj, zsúfolt nedves lakások, hiányos táplálkozás és tisztálanság stb. meg vannak.

A hasifusz fertőzés útján terjed. Kiváló figyelem fordítandó tehát az élelmi szorok és italok, lakások tisztaságára. Minden gyanus eset a hatóságnál azonnal bejelentendő, hogy a veszélyes betegséggel azonnal csírájában elfojtható legyen. Kőszeg 1908. április hó 22.

August János,
polgármester h.

1887/1908.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy mindazok, kik selyemhernyótényésztéssel foglalkozni kívánnak, forduljanak eziránt a saskárdi selyemtenyésztő-hez, honnan a potok már a legközelebbi napokban kiosztásra kerülnek. Minden selyemtenyésztő szabadon szedhet lombot az utcákon, köztérken lévő szederfákról. A lombzedést meggátoló ellen a legnagyobb szigorral fogok eljárni. Kőszeg, 1908. évi április hó 22-én.

August János,
polgármester h.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy az 1908. évi érvényesített házadó kivételi lapjrom, f. évi április 27-től majus 4-ig a városi pénztári hivatalban közszemlére ki lesz téve, mely idő alatt azt bárki betekintheti. Kőszeg, 1908. április 21-én.

Kőszeg sz. k. városi szimvezetőség.

941/1908.

Hirdetmény

az idegenek, leteleplők, alkalmazottak, családok bejelentése tárgyában.

Kőszeg sz. kir. városi szabályrendeletei szerint minden itt letelepedni akaró s 5 nappal tovább tartózkodó a rendőrhatalóságnál bejelentendő. A bejelentésre a háztulajdonos, lakáskiadó, alkalmazottak s családok szolgálatbavevő kötelesek. A mulasztás ellen megindított a kihágási eljárás a 100 koronáig büntetendő. A vendéglőkre, szállodákra nézve, melyek mindennapi bejelentésre vannak kötelezve, a büntetés mérvé még súlyosabb. Figyelemzettem e város közönségét e szabályrendeletek pontos betartására. A rendőrhatalóság különösen most fog a legnagyobb szigorral eljárni, mikor a mulasztás folytán könnyen meg lehet, hogy a tifuszjárványos helyről származók telepednek le vagy alkalmazottak.

Mindenkinek saját érdekében áll, de a közérdek is meg kívánja, hogy mindent elkövessek a tifuszbetegség behurcolása ellen. Ennek előfeltétele, hogy kivétel nélkül minden a városba érkező leteleplő, lakáskiadó, szolgálatbavevő, család azonnal bejelentessék. A városi negyedmeester a rendőrök háziről-házra menve fogják az ellenőrzést gyakorolni. Kőszeg, 1908. április hó 23-án.

Kőszegi József
rendőrkapitány.

95/908

Hirdetmény

a katonai bevonulások elmaradása tárgyában. Vasvármegye területén az öcsesi katonai bevonulások, úgy a tisztok mint a legények részére, további intézkedésig be lettek szüntetve. Kőszeg, 1908. évi április hó 21-én.

Kőszegi József
rendőrkapitány.

972/1908.

Hirdetmény

a köztisztaság fenntartása érdekében. A háztulajdonosok a járdát minden nap megtisztítani s a szemetet a házban lévő szemétdobozba elhelyezni kötelesek. Közegés-ügyi okokból csak felfofozás után szabad bepermetni. A házban összegyűlt szemét, trágya havonként egyszer kihozandó. A szemétdoboz betakarva tartandó. — Az árnyékszék, peocgdoboz tisztítása csak éjjel teljesíthető s csak a városi latrinocsival. Az ablakból kiporolni szigorúan tiltatik. Szemetet vagy bármely más hulladékot az utcán, köztéren vagy a sétányoknál lerakni, trágyalét, szennyvíz t az utcára kiölytatni nem szabad. Az árnyékszék héténként fertőtlenítendő. A vendéglőkben, kávéházakban, szállodákban minden nap.

Tárca.

Csak egy pár papucs.

(Z. N.) Sándor bácsi igazán kedves, aranyos öreg ur volt, bácsija az egész világnak, tisztelte, szerette minden ember, de leginkább szerették, dédelgették a fiatal leányok, az ő „kis tubicái, édes hugocskái”, amint őket rendszeren nevezni szokta. De tudták is ők, hogy miért szeretik annyira azt a jó Sándor bácsit; hiszen senki sem lehetett figyelmesebb, előzékenyebb a „hugocskák” irányában, mint ő, minden alkalmat felhasználta, hogy örömet szerezzen nekik. Ha a fiatal leányok szép nyári időben kirándulást kívántak tenni a közeli erdőbe, Sándor bácsi gondoskodott róla, hogy kívánságuk teljesüljön, s ha télen kedvük kerekedett a szánkázásra, Sándor bácsi előállt díszes szánával s vitte őket, merre nekik tetszett, a mamák pedig örömet bízták reá leányaikat, mert tudták, hogy Sándor bácsi mily gondos „garde des dames”, kinek figyelme mindenre kiterjed. Ha új operát vagy új szindarabot szerettek volna hallani és látni Sándor bácsi páholyában mindig volt számukra hely és arról is gondoskodott, hogy gyalog hazá ne menjenek; ha bálba készültek, keztü és virág Sándor bácsi gondja volt, — szóval Sándor bácsi itt — Sándor bácsi ott — nála nélkül semmisen történhetett.

De bár a jó Sándor bácsi nagyon is bőkezű volt mások és különösen kedves hugocskái irányában, saját személyének ugyan vajmi kevés jutott e bőkezűségből. A fiatal leányok nem is találtak rajta egyéb hibát, mint éppen ezt a tulajdonságát. Hanem mind ennek dacára olyan barátságos, olyan kedélyes volt a bácsi

fűstös szobája! S ott ült ő maga téli időben az ódon karszékben a kályha közelében nagy füstelhőket eregetve, szépen kiszitt pipájából, — szivart nem szitt sola — bizony, ha ránézett az ember, szinte akaratlannul elmondta neki minden titkát. Jóságos öreg arca olyan bizalomgerjesztő volt és azok a fiatal leányok meg is gyónták neki minden kisebb nagyobb bajukat és gondjukat. Mennyi mindentél vallomást rebegetek el azok a rózsaszínűk, ha egyik vagy másik leánya ott ült vele szemben abban a kicsi alacsony karszékben, mely éppen olyan volt, mintha a Sándor bácsi odon karszékének unokája lenne — akár valami titokban táplált szívbéli reménye, akár más kevésbé fontos ügyre vonatkozólag, amiről nem mertek a komoly, szigorú apának de még a jóságos mamának sem szólni. Sándor bácsinak mindent el lehetett mondani, ő mindehez tudott hozzászólni, mindenkor tudott tanácsot adni és az ő közvetítése folytán nem egy titkos kívánság teljesült, melyet nem mertek a szülőikkel közölni.

Karácsony táján ünnepelte Sándor bácsi hatvanhetedik születésnapját.

Milcsi mandolatortát süített számára, mert a bácsi azt nagyon szerette, Ilonka egy tekintélyes üveget hozott, melyben csak úgy csillogott a „gondülő szomorodni” akár csak a valóságos szinarany, Birike finom kassia-sonkát, Róza minden hozzávalót a puncs készítéséhez, Sárika pompás felér cipőt — s úgy tovább. Mindezeket a kitűnő holmikát elköltötték a jó öreggel együtt, amiből Sándor bácsinak ugyan nem sok haszna, de még kevesebb kára volt, hanem az ő „legaranyosabb tubicájá”-nak — így nevezte a szép Bellát — ajándéka nagy veszedelmet hozott reá.

Bella igen szép papucot himzett neki fekete bársonyra arany és ezüst szálakkal; már bizony szüksége

Ezen a város régi szabályrendeletein alapuló kötelességek pontos s lelkiismeretes betartására különösen most hívom fel a város közönségét, mikor a legszigorubb tisztartás s fertőtlenítés a leghatásosabb alapja annak, hogy a közelben járványos tifusz betegséggel itt fogékony talajra ne találjon. Az ellenőrzést a rendőrség minden nap fogja teljesíteni s a feljelentett mulasztásokat a hatóság szigorúan megbünteti. Kőszeg, 1908. évi április hó 23-án

Kőszegi József
rendőrkapitány.

Hirek.

— Svab Alfred ezredes a 18. honvéd gyalogezred parancsnoka csütörtökön a helybeli honvédszázalaj felett szemlélt tartott.

— Eljegyzés. Wölfl Kálmán Kőszeg városi hivatalnok eljegyezte Premer Riza kisasszonyt Kőszegen.

— Uj ovonó. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Wittinger Antónia okleveles kisedővönőt a végegyházi állami kisedővönöz kisedővönővé nevezte ki.

— Eljegyzés. Mátyás Béla magánhivatalnok P. zsonyiból eljegyezte Keszler Gizella kisasszonyt Kőszegről.

— Harcszerű lövészet. A helybeli honvédszázalaj folyó évi majus hó 7-én és 8-án naponta reggel 6 órától délutáni 1 óráig Cák mellett a harcszerű lötéren északnyugati lövőterülettel lövészetet tart. Felhívjuk a közönséget, hogy a jelzett időben az esetleges balesetek elkerülése végett a Cák—Zeigerberg—Oház és Pogány közti területre ne lépjen.

— Védekezés a hasifusz ellen cím alatt Mezihrádszky Kálmán dr. megyei főorvos kis füzetben írja le a veszedelmes hasihagymáz elleni védekezés módját. A városi hatóság a hasznos füzeteket több száz példányban osztotta ki a közönség között, mit egyébként lapunk vezető cikkében is közlünk. A közönség érdekében áll, hogy a védekezés módjával megismerkedjen.

— Kőszegen nincs tifusz. A hét folyamán a fővárosi lapok azt hozták hírül — nyilván téves információra — hogy Kőszegen is fordult elő tifusz megbetegedés. Az alhir érthető meglepetést keltett a városi közönségben. A városi hatóság azonban nyomban intézkedett, hogy a valóságnak meg nem felelő hír demontáltassék mi aztán meg is történt.

— A főgimnáziumi bizottság ülése. A főgimnáziumi bizottság e hó 18-án ülést tartott. A bizottság egyhangulag elfogadta a jelenlegi gimnázium lebontása tárgyában a város és a rend között kötött szerződést. E szerint a régi gimnázium még ez évben lebontásra kerül s az így felszabadult terület szép széles utcát nyer a város. Megállapította a bizottság a főgimnázium előcsarnokában elhelyezendő emléktábla szövegét is, majd gondoskodott arról, hogy az új épület homlokzatán két szobor betagadására alkalmas hely megfelelően elkészíttessék illetve homorúvá tétessék. Ezzel az ülés véget ért.

— A közegészségügyi bizottság ülése. August János h. polgármester múlt kedden a közegészségügyi bizottságot ülésre hívta meg, hogy ismertesse a városi hatóság eddig tett intézkedéseit a szombathelyi tifusz behurcolása ellen s hogy a további hathatós védekezésre a közegészségügyi bizottság támogatását kikérje. A bizottság helyeslőleg vette tudomásul a tifusz behurcolásának meggátlása ellen tett hatósági intézkedéseket, majd egyhangulag abban állapodtak meg, hogy a szombathelyi elemcikket Kőszegről ki kell tiltani. A Szombathelyre esetleg szabadságra ment tanulókat meg a szombathelyi tifusz nem szűnik, vissza nem jöhetnek Kőszegre, azután is szigorú orvosi felügyelet alatt tartandók. Kívánatosnak tartja a bizottság, hogy minden háztulajdonos az idegenből idejövőt a hatóságnál azonnal bejelentse. A közönség hirdetményileg figyelmeztetendő az óvintézkedések szigorú betartására. Szóvá tették a helyi piacon divó elarusítást is. Akárhány eladó előtt ott van a tejhaszontéle a szárnyasokkal együtt. A rendőrhatalóság, a mennyiben módjában lesz, az élelmiszerpiac rendezése alkalmával e bajon is segíteni fog. Az ülés, melyen igen szép számban voltak jelen, mástél órai tanácskozás után véget ért.

is volt rá, mert a színes gyapjuval himzett régi papucs nagyon kopott és szinelhagyott volt. Sándor bácsi örült a gyönyörű papucsnak és másnap reggel, mikor Bella benézett a bácsi szobájába, egész büszkén ült szokott helyén, pipázva és újságot olvasva, az új papucsál lábain. Hanem hát, édes Istenem milyen kopottnak, viseltnek tűnt fel most a hálókabát az új papucs mellett! Már bizony az sehogy sem illik össze, már csak új hálókabátot is szerezen Sándor bácsi! A leghamarosabb tubica segített is neki, egy szép törökkelmet kiválasztani, mely nagyon jól illett az új papucshoz. De ez még növelte a bajt, mert az új háló kabát mellett a karszék szírvény ocskának, szinelhagyótnak látszott, — a mi különben nemcsak látszott, de való is volt — a karszéket újból kell behuzatni. De most az ablakokra ugyanolyan új tüngönyök szükségesek, a régi szőnyeg sem való a többiekhez, a faldőnyög is mocskos, szakadozott, s azt is ujjal kell pótolni és végre mikor az egész szoba új színben pompázott, akkor meg a két mellékszobát sem lehetett olyan ódon, kopott állapotban megtúrni, azokat is a közép-ének megfelelő modorban be kellett rendezni, már csak az összbenyomás kedvéért is.

A kedves tubicák, azok az aranyos hugocskák most már meg lehettek elégedve az ő bácsijukkal, hiszen most kivétel nélkül egyetlen hibájából: a tulajdonságukból, melyet a saját személyén gyakorolt. Pedig dehogyan voltak megelégedve. Azt kellett látniok, hogy az ki azelőtt volt. A leánykák kívánságait mint ha nem is hallotta volna.

Hát Aranka szegény, ugyan megjárta, mikor a bácsit arra kérte, legyen szószólója szüleinek, kik nem akaruk beleegyezni hogy jegyet váltson egy vagyou-

— **Villamoslámpák.** Községi József rendőrkapitány még ez év elején oly értelmű indítványt tett, hogy a villamoslámpák megtelelőbb megosztást nyerjenek s a hol feltétlen szükséges, oda új lámpa állíttassék. A közgyűlés az ügy tanulmányozására indítványozó elnökletele alatt Gürtl Odú és Kirchnopf Mihály képviselőkből álló bizottságot küldte ki, mely bizottság elkészülvén javaslatával, az a májusi közgyűlés elé került. Itt említtük meg, hogy újabban nemcsak város szélein, de a belvárosban is a lámpákat rakoncátlan gyermekek megdobálják. Az okozott kárt a szülők levén felelősek, az ilyen gyermekek kitanítandók volnának nemcsak a szülők, de a tanítók részéről is és a kellő megfenyítés bizonytalán eredménnyel is jarna.

— **Kaszinó-estély.** A Polgári Kör helyiségeiben mult héttől szépen sikerült estély volt, mely tombolával és táncal egybekötve kellemesen szórakoztatta közönségét. A sok szép tombolatárgy kisorsolása után tánc következett, mely vilagos reggelig eltartott. A kik ott voltak, igazán jól mulattak.

— **A fogimnáziumi segély.** A kormány, miut megirtuk fogimnáziumunknak építési segély címén 50 ezer koronát helyeztet kiállításba. Még meg sem kapta a város az 50 ezer koronát már is kénytelen újabb 60 ezer korona államszegélyért folyamodni, mert a sok kiadást a város közönsége ilyen magas pótdó mellett viselni nem képes. A fogimnázium csak azon esetben tud teljesen elkészülni, ha a kért államszegélyek folyósítva is lesznek. Az újabb államszegély kérvény a napokban mentol illetékes helyre.

— **A katonai bevonulások szünetelnek.** Az ötödik hadtestparancsnokság tekintettel a szombathelyi tisztra — Vasvármegye területén a további intézkedésig az összes katonai bevonulásokat beszüntette ugy a legénység, mint a tisztek részére.

— **A haztulajdonosok figyelmebe.** A rendőrhatalóság a jövő héten közltszatsági szempontból szigorú ellenőrzést gyakorol s hazról-hazra járva szerez meggyőződést a tapasztaltakról. Az idevago hirdetések a városi ügyek rovatában olvashatók.

— **Terzene.** Ma délelőtt 11 órakor kedvező idő esetén a Főterem terzene lesz.

— **A hazadó lajstrom közszemlén.** Köszeg város 1908. évi hazadó kivetési lajstroma folyó évi április hó 27-től május hó 4-ig a városi pénztári hivatalban közszemlélre lesz kitéve, mely idő alatt betekinthező.

— **A bozsoki kat. ifjúsági egyesület** április 26-án Prisznyak Janos vendéglőjében műkedvelői előadást rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. Belépő-díj: ülőhely 1 korona, állóhely 40 fillér. Műsor: 1. „A légy.” Vig mőnőlog. Előadja: Grünwald Ede. 2. „Az ezüsttatyol legendája.” (Várady — Révfy.) Melodráma. Előadja: Grünwald Ede. Harmoniumon kíséri: Kocsis Béla. 3. „A vörös sapka.” Eredeti népsziműű felvonásban. Irtá: Vidor Pál.

— **A sopron—köszegi vasut földmunkálatait** már majdnem bejezték, csak az esős idő vetette egy kissé hátra a munkalatoakat. Már itt ott, mint Sopronkeresztúton, Felsőpulyán, Rőt-Rendeken az állomási épületek is készülnék. Majus közepén kezdik meg a sínek lefektetését, mely a hatvau kilométernyi pályán hatvan napig fog eltartani. Sopronszémtarommal egy husz méteres viaduktot építenek; sok nehézséget kell leküzdeniük a Csavától Felsőpulyáig terjedő utszakaszon, mert ennek valóságos hegyipálya jellege van. A vonal építésén állandoan 1500—2000 ember dolgozik. Az új vasutat október hó folyamán már átadják a forgalomnak, tehát jóval előbb a szerződésileg kikötött időnél.

— **Déli vasut.** 1908. évi május hó 1-én a budapest—csáktornya—határszéli vonalon Lelle megállóhely es Boglár állomások között fekvő 109. sz. órhaznál „Lellei felső megálló” elnevezéssel egy, a személyforgalom közvetítésére és utipodgyasz és kutyák továbbítására szolgáló feltételek megállóhely nyitattik meg. Melynél a május hó 1-étől szeptember hó 30-ig a gyorsvonatok, éjjeli személyvonatok es a gyorsított meneti

talan irodatisztal, ki azonban kedves es szeretetreméltó ember volt.

— **Edes gyermekem,** — felelt az öreg ur, — sok kell ahhoz, hogy az ember a mai viszonyok közt megélhessen; ha meg gondolom, menyibe került három szobácskám berendezése, akkor nem beszélhetném ra szüleidet arra, hogy beleegyezzenek olyan házasságba, h-l a család fenntartására szükséges alap hiányzik.

— **De, édes bacsikám,** ha az ember szeret...

— **Akkor fészket akar rakni,** mint a madár — esett szavába a bácsi; a szerelmesek ama kedvenc nőtája: „Oh veled kis kunyhóban is boldog leszek”, manapság egész másképp értelmeztetik; a „kis kunyhó” legalább három kényelmesen es elegánsan berendezett szoba legyen, melyben a fiatal háziasszony szintén csak elegáns toilletében sürgőhét foroghat es az asztalra, melyet olyan ékesen megterített, annak megfelelő ebédet is kell tálalni. Lásd, aranyos tubicám, a fényűzés ilyen formán növekedik mint a lavina, mely a hegytetőről indulóban tán ökolnyi nagyságu hógomoly, de óriási görgeteggé lesz, míg lábához ér es a talut eltemeti. Itt az élő példa: ha Bella nem himzett volna nokem ilyen szép papucsot, melynek kedvéért rábeszélte, hogy új hálókabátot csináltassak, akkor ez a szoba es egész lakásom megmaradt volna a régi kopott egyszerűségben es háborítatlanul élvezhetném azt a gyönyört, hogy másoknak örömet szerezsek. De hát — két urnak nem lehet szolgálni; miután annyit költöttem a magam — nem maradt semmimsem mások számára, mert az én jóvedelmem nagyon szerény.

— **Oh bár csak ne ajándékozta volna Bella azt a szép papucsot** — sóhajtott magában Aranka elszomorodott szívvel.

212. sz. nappali személyvonat kivételével az összes nappali személyszállító vonatok, a 211. sz. személyvonat azonban csak a július 1-től augusztus 31-ike közötti időben utasok fel- illetve kiszállása céljából feltételeesen meg fognak állani — Ezen megállóhelyen csak a június 15-étől szeptember 15-éig terjedő időben fognak 1., 2. es 3. szomszédos forgalmu I., II. es III. oszt. polgári menetjegyek kiadni. Azon időben, a midőn nevezett megállóhelyen a jegykiadás szünetel, valamint azon állomásokon, melyek nem a felsorolt szomszédos forgalmakba esnek, a menetdíjat (pótlék nélkül) a vonatokban a kalauzok utánfizetésként szedik be. — Utipodgyasz es kutyák ezen megállóhelyről csak utánfizetés mellett továbbíttatnak. — A vonatoknak ezen megállóhelyen való megállására vonatkozó menetrendi adatok a 1908. évi május hó 1-étől érvényes menetrendekben már befooglaltatnak.

Csak 18 koronáért szétküld utánvétellel az **Országos Posztokiviteli Aruhaz** Budapest, VII., Verseny-utca 2. szám, egy férföltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna szövetet vagy kamgarut.

— **Anyakönyvi statisztika.** A községi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési, házassági es halálozási eseteket jegyezték be:

Születés:

Április 20-án: Pertorini Ede es Halm Leopoldina fia Ede, r. k.

Április 21-én: Weörös Aladar es Hudetz Aurélia, fia Vilmos, evang. — Wehofer Janos es Schwahofer Róza, fia Lajos, evang.

Április 22-én: Stipkovits István es Tillhot Borbála, fia Ferenc, r. k.

Házasság.

Április 20-án: Weber Károly bádogos es Hauser Anna.

Halálozás.

Április 20-án: Schranz Anna, 12 napos, evang., gyengesség. — Ozv. Finta Jánosné, 80 éves, r. k., végelgyengülés.

— **Belvedere szállodat** (Wien III. Landstrasser-Gürtel) a déli- es államvasut közelében az aspangi vasut mellett, a szép Mária-Jozeta parkon, gyönyörű kilitással, a utazó közönség figyelmebe ajánljuk. A szállodában 300 szoba van. Villamvilágítás. Szobák már 2 koronáért kaphatók.

A változó áprilisi időjárásnak

● már számos katharus a következménye, melyeket nem szabad elhanyagolni, ha komoly megbetegedésnek elejét akarjuk venni. Tapasztalt olvasók állítják, hogy érzékeny egyének es gyermekek részére a Fay-téle szodeni pasztillák használata meincsak megelőző szer, hanem már meglevő meg-hűlések legyőzésénél is kitűnő eredményeket biztosít, miéri is szükségesnek tartjuk ezt, mint tanácsot az olvasó közönségnek tudomására adni. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában es ásványvízkereskedésben, egy skatulya ára 1 K. 25 fillér.

● **Vézerképviselet Magyarország-Ausztria részére:**
GUSTZERT W. Th. Bocsi IV., Grasse Neugasse 72.

Közgazdaság.

A magyar nép ipari foglalkozása. Az önálló vámterület hasznáról, a mióta ez belépett az ország eszmeáramlatainak sorába, azóta pro es kontra annyit írtak es beszéltek, hogy azóta vagy kimerítették a tárgyat számtalanszor, vagy — mint hogy az önálló vámterületről, mint olyanról, mely hasznathajtósága révén lett volna ismeretes, éppenséggel keveset vitakoztak. Mint hipotetikusan természetű dologról szabad tér van engedve ugy azoknak, kik mellette, vagy azoknak, kik ellene foglalnak állást.

Bizonyos, hogy a kiegyezés óta gazdasági életünk fejlődött. Összehasonlíthatatlanul több most a befektetett készpénz az ezt kezelő intézetekben, mint anno dazumál. Igaz es el nem vitázhatlan tény az is, hogy iparunk akkorában még meg sem született, manapság ha fi korát nem is éli, de bizonyos, hogy valamennyire már felcsoperedett. Nem a maga istenáita erejéből nevelkedett, gyámolító jobb keze, az állam ringatta a bölcsőjét.

De hát éppen azért, mert nem ugy növekedett fel, mint a természet gyermekei, mert nem ugy élt, mint az, a kit a szülők nevelnek, azért nem is kapott olyan eleven, egészséges színt, olyan életvalóságot, mint a milyen közönséges es mindennapos azoknál, kik nem hagyják mások által felneveltetni a gyermekeiket.

Az állami szubvenzió csak arra volt jó, hogy azok, kiknek nevelésére volt bízva a esemete, csak a maguk jól felfogott érdeket tartották szem előtt es a nevelési díjat zsebre rakva, mitsem törődtek a gyermek jövőjéről.

Körülbelül így van a mi iparunkkal is. Az állam, ki azon dolgozott, hogy egy jó nevelésű iparnak adjon életet, az állam csak a külföldi gyárosoknak vagy vállalkozóknak, kiket ide behívott — ezeknek a zsebeit tömte, a gyermek, az ipar pedig pangott, tengődött es tengődik most is.

Annyi tény, hogy idegen befolyás sokat nem lendíthet az ország sorsán. Ennek hasznát láthatják egyesek, de a nagy érdek, az ipar érdeke teljesen eltörpül, teljesen mellőztetik.

Mert hogy Magyarországnak igazi iparra van szüksége, olyanra, a mely élető forrása lehet a nemzeti életnek, az ma már kétségtelen. Nem egyedüli gazdasági, hanem elsőrangú szociális kérdése az országnak az iparfejlesztés. Ipar kell, olyan, a mely a népnek munkát ad, hogy el ne zülljön.

Mint agrikulturnép, a magyarnak az év csak egy bizonyos szakán van teendője. Mäskor, ha a föld megmívelése befejeződött, nem ugy mint a külföldön, hogy emelgye a paraszt ember a gyárba, mely nem hiányzik

egyetlen községből sem, hanem beül a korcsmába a nép gyermeke es a földnek hasznát lassan, de következetesen elissza. Ezt sem utpönyvtárak, sem templomok segítségével megátolni nem lehet. A munka az, melynek legnagyobb a morálfeljesztő ereje. Még olyan fogalmat sem nyer a paraszt ember, ez a fontos nemzetalkotó elem, a melyből indítékot kaphatna a korhelyélet folytatására.

Ez a fontos es eminens érdek fórugója annak a törekvésnek, hogy legyen önálló vámterület, mely megalkotja a magyar ipart.

Regény.

3

A királynő nyaklánc.

Böhmer es Bassanges ékszerészeknek mindedig nem sikerült a nyakláncot tudniuk. Lamottenéhez nem mertek közeledni, emlékezve arra a ridég visszautasításra, melyben őket részesítette. Mily nagy volt tehát csodálkozásuk, midőn a hölgy egy szép napon, 1785 január havában belépett Vendome-utcai üzletükbe. Közölte velük, hogy a biboros megbízást kapott Mária Antoinettetől a híres nyaklánc megvételére. Hozzátette hogy legyenek résen es a szükséges óvatossággal járjanak az üzlet megkötésénél. Lamottené igazat mondott; kitűnik ez az ékszerészeknek a későbbi per során tett vallomásából. „Január 24-ikén — adják elő — megjelent nálunk Rohan biboros ur es kért bennünket, hogy mutassunk neki különböző éhszereket. Mi felhasználunk az alkalmat es es felhívtuk figyelmét a nagy gyémánt nyakláncra. Miután alaposan megtekintette, azt mondta: megbízása van rá, hogy árát tudakolja, mire mi kijelentettük, hogy az ára egy millió hatszáz ezer frank.”

A biboros a további beszélgetés során kijelentette hogy megbízója szándékáról nemsokára értesíteti fogja őket. Nem tudja, vajjon megnevezheti-e a reménybeli vevő nevét; ha erre nem kap engedelmet, akkor maga fogja a szükséges megállapodást megkötni. Mivel az ékszerészek ismerték Rohan herceg gazdagságát es tudták, hogy adóságai óriási jövedelem fölött rendelkezik, teljesen beleegyeztek a biboros ajánlatába.

Két nap mulva Rohan magához hívatta az ékszerészeket, a legnagyobb titoktartást kötötte lelkükre es a következő ajánlatot tette: Megveszi a nyakláncot 1 millió 600 frankért, ha mindkét fél szakértői kinyilatkoztatják hogy valóban megeri ezt a pénzt. Az egész összeg lefizetése négy egyenlő részletben történik es pedig az első részlet félévvel a vétel után esedékes. Az ékszert 1785 február elsejével a vevő rendelkezésére kell bocsájtani.

Az ékszerészek elfogadták ezeket a föltételeket. Már február elsején a következő sorokat kapták a hercegtől:

„Ezzennel megkérem Böhmer urat es társát, hogy fáradjon el hozzám még ma reggel a lehető legyorsabbban a kérdéses tárggyal.”

„Elmentünk Rohan herceghez es átadtuk neki a nyakövet. Ő közölte velünk, hogy a vevő a felséges királyné es megmutatta nekünk az általunk elfogadott vételi föltételeket, melyek ezzel a záradékkal voltak kiegészítve: „Helyesnek találtam; Mária Antoinette.” Kijelentette továbbá rohan, hogy a királyné közvetlenül vele tárgyal. Ugyanekor lefizetett Böhmernek 30,000 frank foglalót, melyet, mint kifejezetten megjegyezte, Mária Antoinette megbízásából adott át.

„Ezt az összeget, mondá a biboros, a felséges asszony jelenlétében vette ki egy tárcából, mely a budoárjában levő kis sévresi porcellánszekrényben fekkölt. A tárcában magam láttam az első részletre szánt 400 000 frankot.”

Este a biboros a drága ékszerrel Versaillesba kocsizott es Lamotte asszonynál szállot le, ki a város egy szép házában lakott. Alig időzött ott egy óráig, mikor megjelent Lesclaux, a királyné bizalmas komornyikja. Rohan, ki hátrahúzódt a szoba érnýekos részébe hogy rá ne ismerjenek, levelet vett át Lamottené kezébe azzal a meghagyással, hogy adja át a nyakláncot, ami meg is történt.

Az ékszerészek azonban egy kis gyanuporral éltek mert Lamottené óvatosságra intó szavai benyomást tettek rajuk. Elmentek Versaillesba, hol azt a meggyőződést szereték, hogy Mária Antoinettenek az ékszer birtoában kell lennie. A biboros még arra felszólította őket hogy mondjanak köszönetet a királynénak, sőt mi több, júliusban megbízója nevében azt kérte, hogy engedjenek el 200,000 frankot a vételárából. Böhmer es Bassanges hosszu vonakodás után beleegyeztek a levonasba es a biboros most levelet diktált nekik, hogy készek a királyné kívánságát teljesíteni.

Bár Rohan helyzete nehézé kezdett válni, nyugalma egy pillanatra sem hagyta el. Semmi sem izgatta föl, sem az ékszerészek sürgetése, sem azok a mende-mondás, melyek róla keringeni kezdtek. Mikor az első fizetési határidő eltelt, azt mondta Böhmernek es Bassangesnek: a királyné most nincs abban a helyzetben hogy fizessen es az első részletet októberben fogja leróni, addig legyenek türellemmel, Kamat fejében 30,000 frankkal kínálta meg őket. Az ékszerészek elfogadták ezt es aláírtak egy nyugtát, mely a királyné nevére szólt. A mai napig sincs kiderítve, hogy Mária Antonia tulajdonképen mitéle szerepet játszott ebben az ügyben de szinte megdöbbenően hat az a tény, hogy minden csodálkozás nélkül, minden kitógás mellőzésével vette át a Rohan által tollbamondott levelet, melyet Böhmer személyesen adott át neki. A királyné elolvasta es elégette, mintha holmi jelentéktelen papiros volna, mely őt a legmeszebből sem érdekeli.

De nem mindenki nézte az ügyet ily közönyösen. A biboros ellenségei könnyű szerrel föltedezték az ékszerészekkel tolytatott tárgyalásait es tüstént föbenjáró

büncselekményre fújták föl azt. A csalásvény élén természetesen Breteuil báró állott, a bíboros halálra ellensége. Nyomban a királynéhoz sietett és éles szavakkal tudtára adta, hogy nevével a leggaládabb módon visszaéltek. A legerősebb kifejezésekkel kelt ki a halatlanság üzelem szerzője ellen és kapva a királyné igaztosságán és zavarán, kicsikarta tőle azt a határozott kijelentést, hogy neki az ügyben semmiféle része sincsen. (Folytatás következik.)

Piaczi árak.

Busa	10.50 kr.-tól 10-80 fill.
Róza	9.80 " 10.20 "
Arpa	7.80 " 8.— "
Kukoricza	7.20 " 7.50 "
Zab	7.50 " 7.80 "

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal.			
Középeurópai idő.	reggel	d. e.	d. e.	d. u.
Közseg ind.	5 ¹⁰	7 ³⁰	11 ⁴⁰	5 ⁴⁰
Lukácsháza (m. h.)	5 ²²	8 ⁴⁴	11 ⁵⁴	5 ⁵⁴
Német-Genca (m. h.)	5 ³²	8 ⁵⁴	12 ⁰⁴	6 ⁰⁴
Szombathely erk.	5 ⁴⁴	9 ⁰⁶	12 ¹⁶	6 ¹⁶
Szombathely ind.	6 ⁴⁵	10 ⁰⁷	3 ¹⁷	7 ¹⁷
Német-Genca (m. h.)	7 ⁰¹	10 ²³	3 ³¹	7 ³¹
Lukácsháza (m. h.)	7 ¹⁴	11 ³⁶	3 ⁴⁶	8 ¹²
Közseg erk.	7 ³¹	11 ⁵⁴	4 ⁰¹	8 ²²

Este 6 és reggel 6 óra közötti időben a percek alá vannak húzva.

Szombathelyről indul:

Bécs felé:	éjjel regg. d. e. d. u. u. este
ind.	8.57 6.20 10.10 2.16 4.45 6.35
éj. ér.	8.55 9.55 2.47 5.25 9.35 11.50
Komlóra:	ind. r. 6.20 d. e. 11.25 d. a. 2.32. 8.58 éj. 1.82
éj. ér.	8.— 1.50 5.— 10.50
Budapestre:	ind. regg. 9.08 d. u. 12.40 éjjel 11.— éjjel 2.50
éj. ér.	2.05 gyv. 7.15 szv. 9.15 7.25 1.45
Győrre:	ind. regg. 6.06 d. e. 11.10 d. u. 3.16 este 6.59
éj. ér.	10.30 3.36 7.35 9.59
M. felé:	ind. d. e. 9.25 d. u. 3.25 este 7.20
éj. ér.	10.32 4.32 8.27
Iszogyra:	ind. reggel 4.40 d. u. 12.20 d. u. 3.05
éj. ér.	11.30 (Csorna) 3.10 (Pozsony) 8.33
Piskafőre:	ind. reggel 6.14 d. u. 3.20 este 7.15
éj. ér.	9.14 6.22 9.58
Bécsre-Baharyra:	ind. reggel 2.50 d. u. 12.40
éj. ér.	8.22 6.08

Vasmegeye utazóinak találkozó helye

Erhardt József vendéglője

Budapest, VII., Hársfa-utca 55.

A tisztelt vendégek kényelmére fürdő is áll rendelkezésükre. — Szép kerthelyiség Schrammel-léle zenekarral.

A legnagyobb nyeremény	Szerencse hirdetés.	A nyereményeket az állam biztosítja.
600.000 márka		

Meghívás

az állam által biztosított, feltétlen nyeremény kifizetéssel egybekötött hamburgi pénzorszájára, melyben

9 millió 841.476 márkát kell nyerni.

Főnyeremény ezen előnyös pénzorszájé a mi elnyerhető szerencsés esetben: 600.000 márka.

1 jutalom	300.000 Mk.	1 nyeremény	40.000 Mk.
1 "	200.000 Mk.	1 "	30.000 Mk.
1 "	60.000 Mk.	7 "	20.000 Mk.
1 "	50.000 Mk.	1 "	15.000 Mk.
1 "	45.000 Mk.	11 "	10.000 Mk.
1 "	40.000 Mk.	46 "	5000 Mk.
1 "	35.000 Mk.	108 "	3000 Mk.
1 "	30.000 Mk.	168 "	2000 Mk.
1 nyerem.	100.000 Mk.	589 "	1000 Mk.
1 "	60.000 Mk.	693 "	3000 Mk.
1 "	50.000 Mk.	181 "	200 Mk.

A sorjáték, mely 7 osztályból áll, 100.000 sorjegyet 4848 nyereménnyel és 8 nyereményt tartalmaz, úgy hogy a sorjegyek fele biztosan nyer.

A lehetőség szerint legnagyobb nyeremény az I.-s osztályban a legzserencsésőbb esetben hoz 50.000 márkát és növekedik a II.-ban 55.000, a III.-ban 60.000, a IV.-ben 65.000, az V.-ben 70.000, a VI.-ban 80.000 és a VII.-ben 800.000 márkára.

Az I.-s osztályban való részvétellel, melynek húszas hivatalosan állapított meg, egy sorjegy ára:

egy egész eredeti sorjegy	6.— márka vagy K 7.—
egy fél	3.— " " 3.50
egy negyed	1.50 " " 1.75

A húszas a következő osztályokra, valamint a pontos nyereményjegyek hivatalosan ellenőrizhetők és az állami pecséttel ellátott sorjegyárú betekinthető és kívánatra ingyen és portómentesen megküldetnek.

Minden résztvevőnek köldök a húszas után azonnal egy sorjegyárú jegyséket, minden külön figyelemmel kíséssel.

A kifizetés az elkövetés a nyert pénzösszegek általánosan azonnal és a legnagyobb titoktartás mellett. Megrendelések postafelvitellel vagy átutalással.

Forráson tehát mindenki bizalommal lehetőséggel mielőbb, de legkésőbb

április 30-ig

alulírottak
Id. Heckscher Samuel
bankésze, Hamburg.

Szőlőoltványok.

Fajtisztá Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes felelőség mellett — követező fajokban:

B o r f a j o k : Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkováci, Muskotály.

C s e m e g e f a j o k : fehér és piros Chasselas, Passauti.

1000 drb. sima zöldoltvány	80 kor.
1000 " gyökerez I. oszt., 2 éves	180 "
1000 " II.	140 "
1000 " sima Ripária-Portális I. o.	16 "
1000 " II. o.	9 "
1000 " gyökerez I. o.	30 "
1000 " II. o.	18 "
1000 " fásoltvány I. o.	200 "
1000 " II. o.	140 "

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel
Sárkány József
Gyöngyös, (Hevesm.)

Manhold Kálmán. Kula.

Bács-megyének a Telecska magaslátán fekvő Rácz György-féle Jólánföldi szőlőoltvány és kertészeti bértelein tavaszi szállításra kapható.

1. Szőlőoltvány, minőségű minden alanyon fajtisztán sima és gyökerez szőlőoltvány.

2. Amerikai és európai sima és gyökerez v. szőlő amelynek fajtisztaságukért kereskedem kívánatra névjegyzéket küldök.

3. Alma, körte, barack és kajszinfa 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.

4. Gleditsia élővénny valamint az élővénnyek királya: MacLura Aurentiaca élővénny a mol nek gyökerei nem sarjadzanak tövisel igu sűrűk semmiféle rovar nem pusztítja minden időjárásnak ellenál. Mélyen leszállított árban.

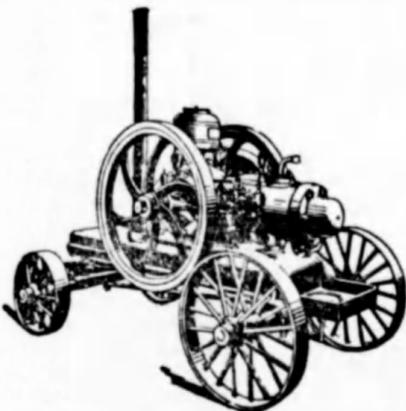
Szíves megkeresést kér

Manhold Kálmán
nagybérő.

Eredeti svéd gyártmányú

BOLINDERS

nyersola-j-motorok és lokomobilok.

Legelősebb szem már kis motorokkal is.

Költés 12 PH. motorral nyersola-jra ca. 3000 munkórara. Bolindera nyersola-j motorral nyersola-jra ca. 1200 korona Benzolmotorral adomentes benzolra ca. 2500 Gőzgepel szára és futóra ca. 3000

Tekát a Bolinders motor ára teljesen kifizetődik az elért megtakarításban. ca. 4 1/2 év alatt benzolmotorral szemben, ca. 3 1/2 év alatt gőzgepel szemben.

Pénzügyi ellenőrzés nincsen. — Kezeléshez nem kell gépész. — Könnyen kicserélhető alkatrészek. — Gyors üzembe-helyezés. — Robbanás nyersola-jal kivárva. — Csakoly hűtővíz-fogyasztás. — Önműködő körponti kenés. — Legjobb hajtórú hűtővíz-üzemeléshez. — Nyersola-j-lokomobilokat csatlószerűekkel is szállítunk. Referenciákkal, szakaszeru felvilágos-ításokkal, ismertető prospektusokkal, s ajánlatokkal díjmentesen szolgálunk.

Gépraktár és **Schwarz József és Társa.** Motor osztály. Német-raki iroda. BUDAPEST. Váci-körút 26. Táviratcím: USZÓ Budapest.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expelien

pótlék

egy régiónek bizonyult háziázer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készványai, csomál és meghúzóknál, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlásakor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Bichter cégjegye-sel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.10 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

B. Bichter gyógyszerára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elimbathstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Nyom. Faigl Gyula könyvnyomdájában.

Budapesti előkelő bank-részvénytársaság Vár-megyében kizárólag tőzsdén jegyzett sor-sjegyek eladására

főügynökséget

létesít. — Ezen főügynökség saját hatáskörében a megye területén alügynököket állíthat fel.

Évi fix fizetés!

Csakis komoly reflektánsok, kik a főügynökséget elnyerni óhajtják, küldjék ajánlatukat: „Budapest fopostafiók 21” címre.

Partoljuk a hazai kereskedelmet!

Szén-, koks-, briket-, kovácsszén- és antracit-fogyasztók,

gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — mielőtt szükségletüket fedezik, — bizalommal forduljanak

Radnay Károly céghez Budapest, Váci-körút 78.

Sürgöny-cím: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkiválóbb minőségek, különlegességek, os-sos ipari, gazdasági és házi célokra.

Interurban telefon 164.

Gőszántára és csatlósra rendeléseket későbbi szállításra már most feladni kérem.

PÉTERFALVI PÁPIRGYÁR
OCEAN GGB.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PÁPIRKERESKEDÉSBEN

100.000 drb készlet. **Szegfű és Rózsa.** 100.000 drb készlet.

Skorka János róza- és szegfűtelep-tulajdonos ajánl direkt kül-orozágokból beszerzett óriás virágú Kam. szegfűket és nyakba nemesített bokor-rózsaakat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékos engedélyezked. Arjegyrek ingyen és hértmentve. — Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetekben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított árakon készíttetnek. — Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett cserjékben nyíló rózsákat, szegfűket, jácintokat — th. a legolcsóbb napi áron szállítom. — Sok nemes fajú szegfűmagvaimról szóló név- és árlappal készséggel szolgálok.

Skorka János
5 hold róza- és szegfűtelep
B.-Szarvason.

Keil-lakk

legkiválóbb mázoló-szer pulha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glaser” fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalnakalap-featék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Unger József cég-nél Kőszegen.

Szombathely: Kaiser Lajos.